

Alerji Nedir?

Alerji nedir? Neden ortaya çıkar? Nasıl ortadan kaybolur? Tüm bu soruların yanıtlarına ve daha fazlasına bu yazımızda sizin için yer verdik.

Vücudumuz yabancı maddelerle karşılaştığında bağışıklık sistemimiz devreye girer. Bağışıklık sistemimizdeki bazı hücreler "antikor" adı verilen moleküller üreterek yabancı maddeleri yok eder, bazı hücrelerse antikor üretmeden doğrudan yabancı maddeleri yok eder.

Yediğimizde, dokunduğumuzda ya da soluduğumuzda vücudumuzda alerjik tepkiye neden olan maddelere alergen denir.

Bir insanda alerjiye neden olan şey başka bir insanda alerjiye neden olmayabilir. Ayrıca belli bir zaman aralığı içinde alerjiye neden olan şey başka bir zamanda alerjiye neden olmayabilir. İşte bu durumlar alerjinin kişinin bağışıklık sistemiyle ilgili olduğunu gösterir.

Bazı durumlardaysa bağışıklık sistemimiz yanılabılır ve hücrelerimiz zararlı olmayan maddelere karşı harekete geçer. İşte bağışıklık sistemimizin düzgün çalışmamasının sonucunda vücudumuzun gösterdiği aşırı tepki alerji olarak tanımlanabilir.

Alerji, bağıışıklık sistemimizdeki hücrelerin özellikleriyle ilgilidir. Eğer bağıışıklık sistemimizde antikor üreten hücreler harekete geçtiyse alerjik tepkiler oluşabilir. Bunlardan en yaygın olanında immunoglobulin E adındaki antikor çok fazla üretilir. Bu antikor hücrelerin birtakım kimyasal maddeleri salgılamasına neden olur. Bunun sonucunda kısa sürede kaşıntı, burun akması, gözlerin sulanması ya da dokuların şişmesi gibi etkiler ortaya çıkar.

Günümüzde nakledilen organın yabancı madde olarak algılanmaması için ilaçlar geliştirilmiştir.

Vücudumuz yabancı bir maddeyle karşılaştığında bazen bağıışıklık sistemimizdeki hücreler antikor üretmez. Bu hücreler doğrudan yabancı maddelere karşı harekete geçer ve bunun sonucunda birtakım alerjik tepkiler görülür. Ancak bu tür alerjiler zamanla ortaya çıkar. Örneğin organ nakli gibi durumlarda organın nakledildiği vücut, organı yabancı bir madde olarak algılayabilir. Bu nedenle de vücut bu organı kabul etmez.

Günümüzde alerjimiz olup olmadığı, varsa neye alerjimiz olduğu çeşitli yöntemlerle tespit edilir. Bu yöntemlerin en başında kan testi gelir. Yapılan kan testinde antikor sayısının yüksek çıkması alerjimizin olduğunu gösterir.

Son zamanlarda ortaya çıkan moleküler alerji testiyle de vücudun alerjik yapısı belirlenir. Bu testte kişide alerjiye neden olan maddeler alınan çok az miktardaki kanla tespit edilebilir.

Bazen de provokasyon testi denilen testler yapılır. Bu testlerde alerjinin görüldüğü bölgeye alerjiye neden olabileceği düşünülen madde küçük miktarda uygulanır. Eğer alerji tepkileri artıyorsa o madde alerji yapıyor demektir.

Neye alerjimiz olduğuyorsa genellikle cilt testiyle ortaya çıkar. Bu testte alerjiye neden olabilen belli başlı maddeler test edilir. Bu maddeler kolumuzun bir bölümüne küçük miktarlarda uygulanır. Belirli bir süre geçtikten sonra cildimizde testin yapıldığı bölgede kabarıklık ve kızarıklık ortaya çıkarsa, bu, o maddeye alerjimiz olduğu anlamına gelebilir. Ancak bu test her zaman kesin sonuçlar vermez.

Polen, ev akarları, işlenmiş gıdalarda bulunan hayvansal proteinler, böcek zehirleri, hayvanlar ve küf mantarları pek çok insan için alerjen olabilir. Ancak bir de nadiren alerjiye neden olan maddeler vardır. İşte bunlardan birkaçı:

Bazı insanların vücudu güneş ışınlarına karşı alerji gösterir. Bu kişiler -kısa bir süre de olsa- güneş altında kaldıktan sonra vücutlarında kızarıklık ve kaşıntı gibi belirtiler ortaya çıkar. Güneş görmeyen bir yere geçildiğindeyse belirtiler kaybolur. Bu alerjinin morötesi ışıınımdan kaynaklandığı düşünülüyor.

Bazı insanlar suyla temas ettiğinde vücutlarında kabarıklıklar ve kaşıntılar ortaya çıkar. Suyla temas kesildiğinde bu belirtiler kaybolur. Su alerjisi olanların sorunsuz bir şekilde su içebildikleri biliniyor.

Ahşap alerjisi olan insanlardaysa göz yaşarması ve vücutta kızarıklık gibi belirtiler görülür. Bu kişilerin herhangi bir ahşap türüne alerjisi varken bir diğerine olmayabilir.

Tuğçe Inroga
Çizim: Göksu Karaca